

Les classes Socials

com es dividien en el segle XIV?
Han evolucionat gaire?

La societat catalana a l'Edat Mitjana es dividia en dues grans classes: la classe **Franca** i la classe **Servil**. La primera gaudia de tots els drets civils i polítics; la segona tenia el seu codi civil apart, segons la classe, i de dret polític no en tenia cap, únicament el de deixar-se matar per a defensar el seu amo i senyor en cas de perill. Aquestes dues grans classes es subdividien en d'altres.

La classe **Franca** es dividia, primer, en classe noble i plebea.

A la classe noble figuraven el Rei, el senyor feudal—comte o baró—i el simple cavaller; a la classe plebea, l'hisendat, el jurista, el mercader, el notari, l'artista, el menestral.

La classe **Servil** tenia dues grans divisions. A la primera figurava l'home de remença—o no de remença—subjecte a un major o menor nombre de mals usos o abusos: aquesta classe era cristiana. A la segona divisió s'hi poden comprendre el convers, l'afranquit, el jueu, el sarraí i, per últim, l'esclau.

La Clerecia, formava una classe apart, franca i senyorial.

El què produïa l'harmonia en una societat tan dividida i subdividida, és que, les classes, pesi a formar cada una d'elles un tot complex, estaven unides tan fortament entre elles, tan entrelaçades, que, cada una, venia a ésses complement de l'altra. Per això la societat de l'Edat Mitjana no es transforma en els temps moderns; les seves transformacions, en tot cas, tenen de miraculoses tant com les de la papallona que, en les seves mutacions o nous estats, no deixa lloc ni a la més rica fantasia per endevinar les successives.

El Rei és el més poderós senyor feudal del seu temps, i pot sostenir-se que el seu dret és la seva força. Però ha tingut necessitat d'establir les seves immenses propietats; i, així, en el camp ha creat els senyors feudals que són els seus vassalls, homes seus, en major o menor grau, segons l'obsequi donat o rebut, i, en els grans centres de població, en les viles i llocs, com a contrapès dels senyors feudals, va tenir necessitat de crear els municipis i, així, les ciutats i viles subjectes a l'única superior autoritat real i les Corts, formen, no el braç popular, com es diu ara, sinó el braç reial.

Una primera limitació de l'autoritat reial neix, doncs, dels pactes que ha tingut que fer amb aquests que podríem dir-ne, rigorosament parlant, seus procuradors, i, tant és així, que s'aconsegueix un dret de reparació, **de deseïment**, és a dir, retornant al senyor el que d'ell s'havia rebut, quedava el vassall emancipat de la sobirania del seu senyor.

Per l'altra part, l'Església es presenta formant una unitat apart; l'origen del seu poder no és el Rei. El Rei als seus vassalls, l'Església a Déu. Pesi a la diversitat de l'origen, visqueren sempre en harmonia ambdós poders, perquè a mida que els Reis anaven imposant-se als mateixos senyors dels qui havien rebut l'autoritat, ho feien introduint la ficció que sosté i recolza l'Església: l'origen diví dels Reis. Quan es segella aquesta unió, l'Església és el cap de l'Estat, i, el Rei, el seu braç; d'aquí el caràcter teocràtic de la societat humana a l'Edat Mitjana.

Es sospesava, doncs, la societat política per unions o confederacions; tan aviat un dels braços volia imposar-se o dominar als altres o a un d'ells, i, per això, veiem unes vegades el braç noble o militar unit al reial

contra l'Església, o, aquesta, unida a l'estament popular contra els senyors, o els senyors i el braç eclesiàstic units contra els populars. D'aquí l'equilibri, equilibri inestable certament; per això la societat de l'Edat Mitjana, en quant al formal, s'evapora als primers raigs de sol de l'època moderna.

Hi ha, això sí, en el fons de la societat de l'Edat Mitjana, un color democràtic que il·lumina als qui no co-neixen la seva composició. L'element democràtic es deriva de la unitat d'origen del poder. De manera que, el que hi ha de més democràtic a l'Edat Mitjana, neix del més antidemocràtic: de l'origen de l'autoritat. El senyor feudal presta al rei el seu homenatge i el seu jurament de fidelitat, però amb la condició de la recíproca; i el mateix podem dir de les tres grans classes, això és, de l'eclesiàstica, de la militar i de la ciutadana. Aquest mateix principi va organitzant-se fins arribar al darrer element de la societat.

El senyor feudal estableix part dels seus dominis a altres cavallers, aquests a altres i, així successivament, es van encadenant els elements aristocràtics i francs, fins arribar a enllaçar amb la classe servil que s'acull a ells per necessitat, per tenir qui l'empari i protegeixi contra la força, i, per això és que, segons el grau de força de que podia disposar el qui es deia senyor, pactava o es reservava un cert nombre de franquícies o llibertats. El primer element de la societat servil, el pagès, el camperol, pot, per raó del principi que informa la societat de l'Edat Mitjana, ésser, a la vegada, senyor d'aquells a qui pugui subenfeudar—amb el consentiment del senyor—part del feu que d'ell hagués rebut; en últim extrem, pot ésser senyor d'...esclaus.

(Arxiu Casulà)

¡ al fin !

el radial con "coraje"

SPRINT-JET

AUDAZ
DECIDIDO
ANCHO
CALLADO
RESISTENTE

NEUMATICOS
GENERAL

VEALO EN:

NEUMATICOS SACREST
Distribuidor de
Neumáticos General
en la comarca de OLOT
C. Clivillers, 7
OLOT (Gerona)